

Covid-19: Onzyem Zur Lokdawn

(Pibliye lor nu web ek paz,fb le 31 Mars 2020)

Yer, nu ti lor onzyem zur lokdawn. E zordi swar, kuvfe saniter total pu ariv so enn semenn, kot tu sipermarket, labutik ek bulanze ferme. Finn anonse ki apartir apre-dime, setadir Zedi, sipermarket ek labutik pu re-uver, Lindi ziska Samdi, 9:00 a 5:00 pm. Bulanze pa pu uver pu vann dipin ar piblik.

Pu aste, nu pu bizin nu papye idantite. Pu servi premye alfabet u sirnon (kuma li ekrir lor u papye idantite) pu diviz tu dimunn dan pei an trwa batch, pu a nerport ki moman ena zis enn-tyer dimunn dan sipermarket:

A - F: Lindi ek Zedi

G - N: Mardi ek Vandredi

O - Z: Merkredi ek Samdi

Ena osi plizyer kondisyon - tu ase rezonab:

* Bizin met enn mask, ubyin kiksoz pu kuver labus ek nene. (Nu tann dir ki patron textil zonn frans ki abitye zis prodir pu exporte, pe asterla ranz mask par milye pu marse lokal.)

* Amenn u prop sak, u pu met li dan kadi, met item ladan.

* Staf sipermarket pu dezinfekte u kadi divan umem.

* Pu ena bann marker anba pu indik u ki “distans saniter” ki bizin kite ant u ek dimunn divan u dan lake, e sa parey pu tu dimunn dan lake. U pa pu kapav met aryer andan sipermarket, ubyin mars-marse dan nerport ki lale andan sipermarket. U ena pu swiv enn laliyn trase ki pu indik u sime kimanyer al kot sak reyon ziska u ariv kot lakes

* Enn sel dimunn pu kapav rantre par fami (amwin u ena enn andikap)

* Ena rasyonnman lor lartik debaz kuma diri, lafarinn, dilwil, papye twalet

* Tu prodwi fre kuma legim, fri, dipin pu fini dan anbalaz

* Avek rezon, pe dimann nu pa tus enn lartik ki nu pa pu pran

Si u ena sinptom vizib kuma tuse, terne u nene kule ubyin si u ena mem enn ti-lafyev, staf sipermarket pu amenn u dan enn plas trankil ziska lanbilans vinn sers u pu amenn u lopital pli pre kot pu fer test pu Covid-19.

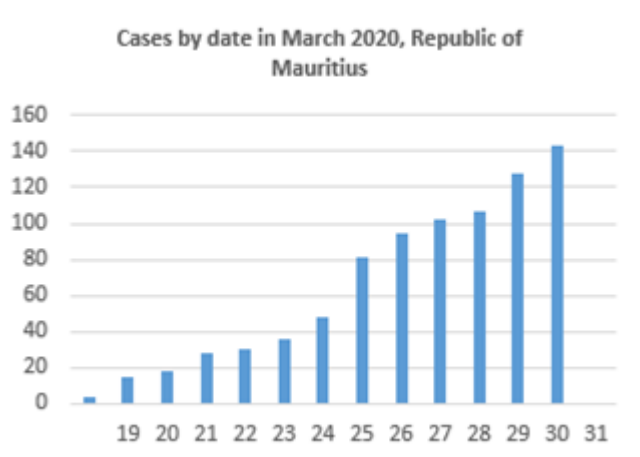
Sekter Informel

Zordi Guvernman inn vinn propoz enn plan pu tu dimunn ki travay dan sekter informel. Sak dimunn dan sa sekter la pu bizin swa anrezistre onnlayn kot Mauritius Revenue Authority (MRA) ubyin telefonn lor hotlayn 207 6000 pu seki pena posibilite pu al onnlayn. Dimunn ki travay dan sa sekter informel la pu gayn lamwatye saler minimam setadir Rs5,100 pu sa mwa Mars la.

Viris pe propaze

Dan Moris, ankor ka pozitiv pe kontinye vinn azute tulezur. Get Tab ek Chart anba.

Dat: depi19 a 31 Mars	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Ka pozitiv zur par zur dan Repiblik Moris	3	14	18	28	30	36	48	81	94	102	107	128	143

Republik Moris pe resi swiv sa *best-practices*, pli bon prosedir, setadir “retrase-teste” ki rekomandasyon ferm WHO (World Health Organisation) pli byin ki buku lezot pei. Sa li aköz antrennman ki Biro Saniter finn gayne lor letan, pu eradik malarya dan enn premye tan e lerla pandan 70 banane atraver metod “retrase-teste” anpes malarya re-vinn andemik dan pei.

Savedir, lor kondisyon ki nu tu asire ki nu pu ena ase manze, gaz ek medikaman, nu vremem an pozisyon pu respekto lokdawn. E lerla, lefet ki Moris ena kapasite fer sa “retrase-teste” la, li permet nu tu dan Republik Moris kontribye dan met tu sans dan nu kote, pu kal lepidemi la. Purvi nu strik lor res lakaz, gard distans, lav lame, pa tus-tus figir.

Kumsa dokiman “Towards a Working Class Program during the Lockdown for Epidemic Control” sinye par 7 lorganizasyon (get nu post avan, avek sa tit la) etabli kondisyon nesaser pu lamas dimunn kapav respekto lokdawn.

Set lorganizasyon sinyater: Confederation des Travailleurs du Secteur Prive (Reeaz Chuttoo), Mauritius Labour Congress/All Workers Federation (Haniff Peerun), LALIT (Alain Ah Vee), Government Services Employees Association (Radakrishna Sadien), Federation of Para-Statal Bodies and Other unions (Deepak Benydin), All Civil Service and Other unions Federation (Vinod Seegum) ek Muvman Liberasyon Fam (Ragini Kistnasamy).

Peser

Zis peser ki travay lor bato semi-indistriyel (ki lapas andeor lagon) ki pu kapav sorti pu al lapas. Dan enn post avan, par erer, nu ti dir ki peser pu gayn permi pu al lapas. Me, li zis peser lor bato semi-indistriyel. Peser andan lagon ek lezot peser artizanal pa pu kapav sorti pu al lapas. Sa mezir li sirtu aköz pu ena latrupman dimunn lor laplaz kan peser rantre avek zot pwason. Pandan lokdawn, tu peser anrezistre pe gayn zot “alawens movetan”, me ena peser pena enn kont labank. Ena ki resevwar zot alawens depi lor kontwar labank DBM, alor zot bizin al Port Louis pe resi tus zot larzan. Avek problem transpor, peser dan sa sityasyon pankor kapav al Port Louis pu pran larzan zot alawens. Leta bizin gete kimanyer kapav rezud sa difikilte la.

Antretan dan lakaz

Zordi gramatin, nu mont lao lakaz pu cheke si drin ek dalo pa’nn buse aköz yer aswar ti ena gro lapli dan Bambous. Nu finn tini enn konversasyon avek nu vwazin ki li usi ti lao lakaz pe chek drin. Yer nu ti manz kari lapo banann ver. Avan sa, enn kamarad ti kwi polimas banann, enn reset klasik banann ver (bwi, plise - gard so lapo - rape e rusi avek so zepis. Tulede meni ti delisye.)

Nu bann kamarad ki zot mama ena Alzheimer retruv zot an difikilte partikilye pandan lokdawn. Ala enn deskripsyon angro kimanyer avek inpe limazinasyon zot finn resi organize pu okip zot mama. Normalman, abitye ena enn “carer” vinn lakaz pu okip zot mama, lerla li al sant day-care 5 zur par semenn. Mama res kot so tifi, e lerla so de lezot zanfandran li aturderol pu amenn li, enn par loto ek lot la par bis, kot sant ‘day care’, lerla return li lakaz apre. Asterla, avek enn maladi (koronavirus) ki li pa tro konpran, plis li truv personn pa pe al travay, zot mama avek rezon inn kumans inpe angwase.

Me so tifi finn montre li servi Watsap e li finn kumans chat avek lezot manb lafami e kumans apresye fim komik zanfan lor watsap. Sa finn ede pu kalme li inpe. Sapo a zot trwa ek zot mama!

Res lakaz kapav fasil pu sertin dant nu, me nu bizin mazine ki li pa tuzur fasil pu lezot. Par exanp, depi kot nu reste, yer ti ena de lager domestik dan de lakaz ki tom inpe enn distans tande. Zis mazinn kalver dan enn lokdawn kan kikenn ena pu fer fas a vyolans domestik - mem si li zis vyolans verbal, ki tulede ka ti paret ete. Mo pa kone si hotlayn marse. Kapav.

Enn lot kamarad res vizavi enn gran fami (buku zanfan, buku adilt) ki res dan enn lakaz tol, kot pena robine dilo. Alor, li pa fasil pu dimunn res lakaz, gard distans saniter dan lakaz, ni lav lame suvan.

E, lerla nu ena dimunn avek depandans lor kit sibstans. Omwin tretman Metadonn pe kontinye. Me lezot, ki pena tretman ditu, byin azite ek dan sufrans.

Konklizyon

Kom konklizyon, seki sir se sa lokdawn la pe montre partu kot sanzman nesaser.

Lindsey Collen, pu LALIT

Enn pwindevi personel.

Tradir BK